

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра методики музичного виховання та диригування

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ДИРИГЕНТСЬКОЇ, СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
ТА ХОРОВА ЛІТЕРАТУРА**

Освітня програма Середня освіта (Музичне мистецтво)
за другим (магістерським) рівнем

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними
спеціалізаціями)

Галузь знань 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “30” серпня 2018 р.

м. Івано-Франківськ - 2018

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи диригентської, сценічної культури та хорова література
Викладач	Казимирів Христина Тарасівна
Контактний телефон викладача	+38097 64 353 64
E-mail викладача	kazymyriw@gmail.com
Формат дисципліни	Очна форма, заочна форма.
Обсяг дисципліни	3 кредити – 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=59&id_cou=6508
Консультації	4 академічні години
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Основи диригентської, сценічної культури та хорова література» базується на теорії і практиці професійного розвитку диригента, що забезпечує процес художньо-педагогічної освіти магістрів, формує їх професійний розвиток, що є необхідним для майбутньої музично-педагогічної творчості, музично-педагогічної майстерності, музично-педагогічної культури.</p> <p>Зміст дисципліни полягає у формуванні цілісного уявлення про професію хорового диригента, вміння та навички, якими він має володіти; систематизації знань, отриманих впродовж навчання;</p> <p>забезпеченні методичної підготовки керування хором;</p> <p>вихованні навичок самостійної роботи з фаховою літературою, орієнтації в ній, а також формуванні навичок вивчення навчально-художнього репертуару з диригування;</p> <p>формуванні широкого художнього музичного кругозору майбутнього диригента професійного та аматорського хору;</p> <p>вихованні вміння самостійно мислити, критично аналізувати прочитану літературу.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Основи диригентської, сценічної культури та хорова література» є підготовка різнобічно розвинутого професіонала, керівника і вихователя хорового колективу, який вміє на практиці застосовувати досвід диригентів професіоналів, зберігаючи кращі традиції професії, а також має на меті розвивати хорове виконавство у сучасних формах.</p> <p>Цілі курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • систематизація знань у сфері теорії та історії хорового мистецтва, хорових стилів, психології; • виховання у студентів навиків виконавського аналізу хорового твору, здатності до узагальнення, вміння працювати зі спеціальною літературою; • допомога студентам у формуванні професійного мислення, здатності до аналітичної діяльності, що відбувається в процесі нагромадження та вдосконалення педагогічного досвіду; • підготовка висококваліфікованого диригента, що володіє комплексом компетентностей, необхідних для організації та успішного керівництва хоровими колективами різної кваліфікації та вікових груп. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Соціально-особистісні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність навчатися; • Здатність до критичного та системного мислення; 	

- Адекватне сприйняття критики, здатність до самокритики;
- Творче мислення, вміння діяти у нестандартних ситуаціях;
- Адаптивність і комунікабельність;
- Наполегливість у досягненні мети;
- Турбота про якість виконуваної роботи;
- Толерантність.

Загальнонаукові компетенції

- Базові уявлення про основи філософії, психології, педагогіки, культурології, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;
- Базові знання фундаментальних розділів української та світової культури і мистецтва, в обсязі, необхідному для володіння ними в обраній професії;
- Базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси;
- Базові знання в галузі, необхідні для освоєння загально-професійних дисциплін.

Інструментальні компетенції

- Здатність до усної та письмової комунікації державною мовою;
- Володіння додатковим музичним інструментом;
- Навички роботи з комп'ютером;
- Дослідницькі навички;
- Навички керування колективом.

Професійні компетенції

Загально-професійні компетенції

- Базові уявлення про історію мистецтв;
- Розуміння цілісності об'єкту на основі емоційно-чуттєвого сприйняття музичної форми;
- Навички пошуку та аналізу інформації за професійним спрямуванням;
- Застосування основних методів аналізу й оцінки стану об'єктів предметів діяльності;
- Практичне й оперативне застосування знань, вмінь до конкретних професійних ситуацій.

Спеціалізовано-професійні компетенції

- Застосовування професійно-профільованих знань у репетиційній, концертній, педагогічній, науково-дослідницькій, музикознавчій роботі;
- Застосування теоретичних знань під час виконання конкретних практичних завдань для виконавської, педагогічної, музикознавчої роботи;
- Знання основних шляхів пошуку виконавських засобів втілення художнього образу у виконавській, педагогічній діяльності;

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20 академічних годин
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10 академічних годин
самостійна робота	60 академічних годин

Ознаки курсу

Семе стр	Спеціальність	Курс (рік навча ння)	Нормативний / вибірковий

2,3	Середня освіта (музичне мистецтво)	1,2	На вибір ВНЗ			
Тематика курсу						
Тема, план		Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Основи диригентської культури						
Тема 1. Хорова культура: творчість виконавство педагогіка		Лекція	7, 8, 10, 11, 29, 32	2		II семестр 1 тиждень
Тема 2. Специфіка виконавського мистецтва		Самостійна робота	7, 8, 11, 17, 31	4		1 тиждень
Тема 3. Специфіка хорового виконавства		Лекція	7, 8, 17	2		2 тиждень
Тема 4. Особливості роботи з хоровим колективом		Самостійна робота	7, 8	4		3 тиждень
Тема 5. Проблема музичного стилю в хоровому мистецтві		Самостійна робота	7, 8, 10, 11, 29, 32	4		3 тиждень
Тема 6. Проблема виконавського стилю в хоровому мистецтві		Семінарське заняття	7, 8, 32	2	3	4 тиждень
Тема 7. Підготовча робота диригента над твором (становлення творчого задуму)		Лекція	7, 8, 11, 17, 31	2		5 тиждень
Тема 8. Творча індивідуальність диригента і його візуальне сприйняття		Самостійна робота	8, 10, 11, 17	6		5-6 тиждень
Тема 9. Психологія взаємодії диригента з творчим колективом		Лекція	29, 30,	2		6 тиждень
Тема 10. Диригентська етика		Семінарське заняття	7, 8, 11, 32, 39	1	4	7 тиждень
Контрольна робота		Семінарське заняття		1	10	7 тиждень
Тема 11. Теоретичні основи науково-дослідної роботи, яка включає питання хорового виконавства і музичної педагогіки		Лекція	Текст лекції	2		8 тиждень

Тема 12. Проект на узгоджену тему	Самостійна робота		10	20	8 тиждень
Тема 13. Представлення студентських проектів	Семінарське заняття		2	4	9 тиждень
Змістовий модуль 2. Хорова література					
Тема 1. Українська класична хорова література. Хорові концерти та Літургії А. Веделя, М. Березовського, Д. Бортнянського.	Лекція	4, 7, 13, 15, 24	2		10 тиждень
Тема 2. Хорові концерти та Літургії Д. Бортнянського.	Лекція	15, 16, 24	2		11 тиждень
Тема 3. Хорові твори М. Лисенка – неоціненна скарбниця хорової літератури. Різноманітність жанрів, новаторство.	Самостійна робота	15, 16, 40	4		12 тиждень
Тема 4. Хорова спадщина західноукраїнських композиторів М. Вербицького, С. Воробкевича, Н. Нижанківського.	Самостійна робота	15, 16, 40	4		13 тиждень
Тема 5. Хорова музика Д. Січинського.	Самостійна робота	2, 4, 5, 13	4		13 тиждень
Тема 6. Хорова література композиторів кінця ХІХ – початку ХХ ст.: М. Леонтовича, К. Стеценка, О. Кошиця. Українська народна пісня в їх опрацюваннях.	Лекція	6, 9, 13, 19, 35	2		14 тиждень
Тема 7. Духовна хорова спадщина М. Леонтовича, К. Стеценка, О. Кошиця.	Самостійна робота	6, 9, 19, 35	4		14 тиждень
Тема 8. Хорові твори Л. Ревуцького, Б. Лятошинського, М. Колесси, А. Кос-Анатольського.	Лекція	13, 15, 16	2		ІІІ семестр 1 тиждень
Тема 9. Хорова спадщина С. Людкевича.	Самостійна робота	21, 22, 36	4		1 тиждень
Тема 10. В пошуках сучасної хорової палітри – М. Скорик, Л. Дичко, Є.	Лекція	13, 14, 40, 41	2		2 тиждень

Станкович. Хорові твори О. Козаренка, В. Камінського, В. Степурка, В. Зубицького.					
Контрольна робота	Семінарське заняття		1	10	3 тиждень
Тема 11. Проект на узгоджену тему	Самостійна робота		10	20	1-3 тижні
Тема 12. Представлення студентських проектів	Семінарське заняття		3	4	3-4 тиждень
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	<p>(А «Зараховано») отримує студент, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав повні відповіді на запитання на заліку, опрацював рекомендовану літературу.</p> <p>(В «Зараховано») отримує студент, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на заліку, опрацював більшість рекомендованої літератури.</p> <p>(С «Зараховано») отримує студент, який виконав більшу частину видів самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на заліку, опрацював значну кількість рекомендованої літератури.</p> <p>(D «Зараховано») отримує студент, який виконав половину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на заліку, опрацював половину рекомендованої літератури.</p> <p>(Е «Зараховано») отримує студент, який виконав третину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на заліку, опрацював третину рекомендованої літератури.</p> <p>(FХ не зараховано з можливістю повторного складання) отримує студент, який виконав хоч якусь частину видів самостійної роботи, практичних занять, не дав відповіді на запитання на заліку, опрацював малу кількість рекомендованої літератури.</p> <p>(F не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) отримує студент, який не виконав жодного виду самостійної роботи, практичних занять, не може дати відповіді на запитання на заліку, не опрацював рекомендованої літератури.</p> <p>За теоретичний курс студенти можуть одержати максимально 75 балів, за залік – 25 балів.</p>				
Вимоги до письмової контрольної роботи	<p>На письмові контрольні роботи виносяться питання, опрацьовані на лекціях та самостійно. Дана форма контролю дозволяє оцінити якість засвоєння студентами теоретичного матеріалу.</p> <p>Контрольні роботи виконуються у формі тестів та письмових теоретичних питань.</p> <p>Такі роботи виконуються згідно графіку навчального процесу.</p> <p>Контрольна робота оцінюється від 1 до 10 балів.</p>				
Семінарські заняття	Семінарські заняття проводяться у різних формах – опитування, дискусія, обговорення, творчі завдання тощо.				
Умови допуску до підсумкового контролю	Здача всіх проміжних етапів контролю.				

7. Політика курсу

Курс розроблено з огляду на Національну рамку кваліфікацій для кваліфікаційного рівня «магістр» програмні вимоги навчальної дисципліни спрямовані на досягнення сьомого (7) кваліфікаційного рівня (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року № 509 [«Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341»](#)).

Курс є органічною частиною освітньої програми і відповідає її логіці і вимогам. Відповідно, всі документи, розроблені для даної освітньої програми щодо оцінювання, результатів навчання, тощо є чинними при вивченні дисципліни.

Політика курсу спрямована на набуття студентами компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності.

[Результати навчання за Освітньою програмою](#) .

У взаємовідносинах викладач та студенти керуються загальними морально-етичними принципами та правилами поведінки відповідно до Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленого Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року.

[Кодекс академічної доброчесності](#) є обов'язковим для всіх учасників освітнього процесу.

8. Рекомендована література

1.	Андреева Л. Методика преподавания хорового дирижирования. Москва: Музыка, 1969. 120 с.
2.	Архімович Л., Каришева Т. Нарис з історії української музики. Київ: Мистецтво, 1964. 309 с.
3.	Безбородова Л. Диригування. Москва: Просвіта, 1990. 159 с.
4.	Бенч-Шокало О.Г. Український хоровий спів: Актуалізація звичаєвої традиції. <i>Навчальний посібник</i> . Ред. жур. «Український світ», 2002. 440 с.
5.	Верещагіна О. Історія української музики ХХ ст. <i>Навчальний посібник</i> . Вид. 2-ге, доповнене. Тернопіль: Астон, 2010. 280 с.
6.	Гордійчук М. Микола Леонтович. Київ: Музична Україна, 1974. 62 с.
7.	Дмитревський Г. Хорознавство і керування хором. Київ: Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1961. 96 с.
8.	Живов В. Исполнительский анализ хорового произведения. Москва: Музыка, 1987. 96 с.
9.	Завальнюк А. Микола Леонтович. Листи, документи, духовні твори. Вінниця, 2007.
10.	Казачков С. От урока к концерту. Казань: Казанская консерватория, 1990. 344 с.
11.	Кан Э. Элементы дирижирования. Ленинград: Музыка, 1980. 216 с.
12.	Канерштейн М. Вопросы дирижирования. Москва: Музыка, 1972. 256 с.
13.	Кияновська Л. Галицька музична культура ХІХ-ХХ ст. <i>Навчальний посібник</i> . Чернівці: Книги-ХХІ, 2007. 424 с.
14.	Кияновська Л. Мирослав Скорик: творчий портрет композитора в дзеркалі епохи. Львів: Соломон, 1998. 208 с.

15.	Кияновська Л. Українська музична культура. <i>Навчальний посібник</i> . Львів: Тріада Плюс, 2009. 356 с.
16.	Кияновська Л. Українська музична культура. <i>Навчальний посібник</i> . Львів: Сполом, 1999. 144 с.
17.	Колесса М. Основи техніки диригування. Київ: Музична Україна, 1981. 210 с.
18.	Ленский А. Искусство хоровой аранжировки. <i>Учебное пособие</i> . Москва: Музыка, 1980. 344 с.
19.	Леонтович М. Хорові твори. Київ: Музична Україна, 1977. 204 с.
20.	Лісецький Л. Кирило Стеценко. Київ: Музична Україна, 1974. 48 с.
21.	Людкевич С. Дослідження, статті, рецензії, виступи. У 2-х т. Т. 1. Львів: Видавництво М. Коць, 1999. 496 с.
22.	Людкевич С. Дослідження, статті, рецензії, виступи. У 2-х т. Т. 2. Львів: Видавництво М. Коць, 1999. 816 с.
23.	Мархлевський А. Практичні основи роботи в хоровому класі. Київ: Музична Україна, 1986. 96 с.
24.	Медведик Ю. Українська духовна пісня XVII-XVIII століть. Львів: Видавництво УКУ, 2006. 324 с.
25.	Музичне мистецтво України. Львівська державна музична академія імені М. Лисенка. Тернопіль: СМП Астоло, 2002. Книга 1, ч. 2 148 с.
26.	Мусин И. О воспитании дирижера: очерки. Ленинград: Музыка, 1987. 248 с.
27.	Мусин И. Техника дирижирования. Ленинград: Музыка, 1967, 352 с.
28.	Павлишин С. Станіслав Людкевич. Київ: Музична Україна, 1974. 54 с.
29.	Пігров К. Керування хором. Київ: Держвидав, 1962. 205 с.
30.	Поляков О. Язык дирижирования. Київ: Музична Україна, 1987. 96 с.
31.	Попов С. Організаційні і методичні основи роботи самодіяльного хору. <i>Навчальний посібник</i> . Київ: Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1961. 102 с.
32.	Розумний І. Посібник з диригування. Київ: Музична Україна, 1968. 120 с.
33.	Соколов В. Работа с хором. Учебное пособие. Москва: Музыка, 1983. 190 с.
34.	Стулова Т. Хоровой класс. Москва: Просвещение, 1988
35.	Творчість М. Леонтовича. <i>Збірник статей</i> . [упоряд. В. Золочевський]. Київ: Музична Україна, 1977
36.	Творчість С. Людкевича. [Зб. статей, упор. М. Загайкевич]. Київ: Музична Україна, 1979. 206 с.
37.	Хайкин Б. Беседы о дирижерском мастерстве. Статьи. Москва: Советский композитор, 1984. 240 с.
38.	Черепанин М. Музична культура Галичини (друга половина XIX – перша половина XX ст.). Київ: Вежа, 1997. 328 с. кільк. прим.: 6
39.	Чесноков П. Хор и управление им. Москва: Государственное музыкальное издательство, 1952. 124 с.
40.	Шреер-Ткаченко О. Історія української музики. Ч. 1. <i>Навчальний посібник</i> . Київ: Музична Україна, 1980. 199 с.
41.	Щириця Ю. Мирослав Скорик. Київ: Музична Україна, 1979. 56 с.
Забезпечення навчальною літературою у бібліотеці Навчально-наукового Інституту	

мистецтв можете побачити [тут](#).